

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 2 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Andžej Maciejevski ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2022 m. balandžio 12 d. paduotu **pareiškėjų C. E.J. ir Garrapata, LLC** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. sausio 18 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Pareiškėjai C. E. ir Garrapata, LLC padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. sausio 18 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjų prašymą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Jungtinių Amerikos Valstijų apygardos Kalifornijos valstijos centrinės apylinkės teismo 2021 m. spalio 12 d. sprendimą byloje Nr. 2:20-cv-06503-RGK-JDE, ir jis grąžintas prašymą padavusiems asmenims, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1, 3 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas **CPK** 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką, kuri ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nurodoma: 1) teismas nutartyje visiškai nepagrįstai konstatavo, kad pareiškimas dėl užsienio valstybės teismo (arbitražo) sprendimo turi atitikti ne tik bendrojo **CPK** 111 straipsnyje įtvirtintus procesinius dokumentams keliamus reikalavimus, tačiau ir **CPK 135 straipsnio** reikalavimus, keliamus išimtinai tik ieškinio teisei nagrinėjamam ieškinui. **CPK 811 straipsnio** 1 dalyje numatyta, kad prašymai dėl užsienio teismo sprendimo pripažinimo (atsakymo pripažinti sprendimą) turi atitikti bendrojo procesinių dokumentams keliamus reikalavimus. Pastarieji reikalavimai yra įtvirtinti **CPK** 111 straipsnyje. Analizuojant šiuos reikalavimus, nematyti, kad juose kokia nors forma būtų įtvirtintas reikalavimas būtinai nurodyti suinteresuotą asmenį ar tuo labiau atsakovą, kuris tuo pačiu turėtų procesinį veiksnumą ir teismumą. Tokia įstatymo leidėjo pozicija yra visiškai suprantama, kadangi bylos dėl užsienio teismo (arbitražo) sprendimo negali būti priskiriamos byloms, nagrinėjamos laikantis ieškinio teisenos taisyklių, o yra priskirtos ypatingosios teisenos ir kitoms byloms. Atsižvelgiant į tai, tokio prašymo išnagrinėjimui neturi ir negali turėti įtakos galimo suinteresuoto asmens procesinis veiksnumas ir teismumas; 2) procedūra, kurios metu pripažįstamas ir leidžiama vykdyti užsienio teismo sprendimą, skirta išimtinai sprendimo nepripažinimo pagrindų patikrinimui ir sudaro teisinę prielaidą atitinkamą užsienio teismo sprendimą priverstinai vykdyti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Šios procedūros metu neturi būti vertinama tai, ar pareiškimo vertinimo metu apskritai egzistuoja kita šalis, ar tuo labiau ji turi procesinį veiksnumą ir teismumą, nes pats procesas yra laikomas formaliumi, o jo metu kitai šaliai nėra reikiami jokie reikalavimai. Įstatymų leidėjas **CPK** įtvirtino dvi aiškiai apibrėžtas sąlygas, kurias išpildžius teismas turi pripažinti užsienio teismo sprendimą: (i) pateikti būtinai dokumentai (**CPK 811 straipsnis**); (ii) neegzistuoja pagrindai, kuriems esant atsisakoma pripažinti užsienio teismo sprendimą (**CPK 810 straipsnio** 1 dalis). Prie šių dviejų sąlygų prijungtinas reikalavimas, kad prašymas dėl užsienio teismo sprendimo turi atitikti bendrojo procesinių dokumentams keliamus reikalavimus. Tuo atveju, jeigu teikiamas prašymas atitinka prieš tai aptartų sąlygų visetą, susiformuoja pagrįstas teisinis lūkestis, kad užsienio teismo sprendimas bus pripažintas; 3) **CPK** išskiriamos dvi atskiros procedūros – užsienio teismo (arbitražo) sprendimo pripažinimo procedūra ir leidimo vykdyti tokį sprendimą procedūra. Teismas nutartyje netinkamai taikydamas **CPK 810 straipsnio** nuostatas, pažymėjo, kad suinteresuotam asmeniui netekus savo procesinio teismo ir veiksnumo, užsienio teismo sprendimas apskritai negali būti pripažįstamas Lietuvoje, kadangi negalima įvykdyti sprendimo prieš pasibaigusį juridinį asmenį. Tačiau užsienio teismo (arbitražo) sprendimo pripažinimo procedūros tikslas – *res judicata* galios teismo sprendimui suteikimas. Leidimas vykdyti užsienio teismo sprendimą yra antrasis žingsnis, kurį užsienio teismo sprendimą inicijavęs asmuo gali žengti. Todėl galima situacija, kai teisėtai priimtas užsienio valstybės sprendimas yra pripažįstamas, tačiau nėra leidžiama jį vykdyti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties, pirmosios instancijos teismo sprendimo išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai pažeidė jame nurodytas teisės normas bei kad kasacinio teismo praktika ginčijamu klausimu yra nevienoda.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu **CPK 346 straipsnio** 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai   Gražina Davidonienė

                 Andžej Maciejevski

Algirdas Taminskas